

vil man kunne betragte en Aabning her som det bedste Udløb, fordi man vilde faa Vintervandstanden sænket noget, medens Sommervandstanden neppe vilde blive sænket mere end tilladeligt, og det er vigtigt, at Sommervandstanden ikke sænkes for meget. Jeg skal her i Parentes bemærke til det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen), at den Sammenligning, han drog mellem Omkostningerne ved Mindretallets Indstilling og dette Udløb ved Hegnet, og hans Udtalelse om, at dette vilde koste 3,200,000 Kr., som der er foreslaaet, ikke er rigtig. Hvis man siger, at Befæstelsen ved Hvide Sande kan laves for en Million Kr. eller derunder, vil en Kanal ved Hegnet selvfølgelig kunne befæstes for endnu mindre. Man kan aldeles ikke sammenligne den ene Million Kroners Udgift ved Hvide Sande med 3,200,000 Kr. ved Hegnet. Hvis man skal sammenligne det, der skal ske ved Hvide Sande, med det, der foreslaas gjort ved Hegnet, kommer man ved at udregne Tallene paa samme Maade til en Sum af 3,500,000 Kr. ved Hvide Sande.

Med Hensyn til Udtørringspørgsmaalet vil det nye Udløb ved et vedvarende Tørvejr med Lavvande sænke Vandstanden til minus 0,35 m, og det vil, som jeg senere skal komme tilbage til, være af stor Betydning, maaske skæbnesvangert for en hel Del af det der liggende Land. Hvis Nyminde-Kanalen holdes i Orden, som den var fra 1898 til op imod 1910, og hvis Udløbet der i Stedet for 1,200 Kvadratfod bliver 1,800 Kvadratfod, vil man selvfølgelig ikke undgaa at faa Vinteroversvømmelser over en Del af Engene, det er klart, men man vil paa den anden Side ikke faa den stærke Udtørring, og man vil være fri for Faren ved de store Oversvømmelser i Sommertiden. Det ligger, som gentagne Gange sagt, i Forsinkelsen af Vandets Bevægelse op gennem dette Løb. Naar Fjorden faar det Udløb, som er projekteret ved Hvide Sande, vil den ligne en Dampmaskine uden Regulator, og det er alle velbekendt, at en saadan Dampmaskine vel kan udføre lignende Arbejde som en Dampmaskine med Regulator, men man kan blot ikke bruge det Arbejde, det er uanvendeligt. Man maa ogsaa erindre, at hvis man vil tage et nordligere Udløb, hvor man saa lægger det, maa man antagelig holde Nyminde-Løbet aabent alligevel, dels af Hensyn til Engene i Nærheden af Nymindegab, dels af Hensyn til den derboende Fiskerbefolkning, som man ikke

kan formene Adgang til Fjorden. Endvidere føres der ikke saa lidt Høj med Baad fra de nordligere Enger ned til Salgsstederne. Jeg tror derfor, man ikke kan lade Nymindeløbet tilsande, selv om man ikke lukker ved Hvide Sande.

Ved Engene maa man, naar man tager Bestemmelse om, hvad man vil gøre, i høj Grad tage Hensyn til den Maade, hvorpaa de ere dannede. Egentlig Marsk, som vi kende den nede fra Slesvigs Kyst, findes ikke, men en lignende Dannelse som denne finder man paa Engene langs Vonaaen, ved Velling Marsk og Sønder Bork Marsk. De ere utvivlsomt dannede tidligere, medens Tidevandet gik ind i Fjorden; saa at man der har faaet en nogenlunde regulær Marskdannelse. Det er ikke nogen god Marsk, ikke en Gang saa god, at den nu, da den er bleven saa høj, er bleven inddæmmet, hvilket man ved Slesvigs Kyst i et tilsvarende Tilfælde forlængst vilde have gjort og derved have sørget for, at den ikke fik en Draabe Saltvand. Den vilde da have givet udmærkede Engarealer. At Marsken her ikke er saa god som den nede i Slesvig, ligger i, at Klægen i Ringkøbing Fjord er og altid har været af langt ringere Beskaffenhed end den i de virkelige Marskegne. Dette spiller en betydelig Rolle. Og den Dannelse, som er foregaaet i Fjorden i de sidste 200 eller i alt Fald i de sidste 100 Aar, er af en helt anden Art. Det er en Art Ferskvandsmarsk, om jeg saa maa sige, som derovre kaldes Opgrøde, og at den er ret betydelig, kan man se deraf, at den alene i de sidste 100 Aar har dannet Arealer paa over $\frac{1}{2}$ Kvadratmil, som ere blevne bevoksede, hvilket er opgjort i den af Rambusch skrevne Bog om Ringkøbing Fjord, som er meget interessant. Det staar Side 204, hvis nogen har Interesse af at se det efter. Der vil man endvidere se, at denne Dannelse foregaar paa følgende Maade: Efter at Grundene eller Kyststrækningen er bleven saa høj, at der kan begynde Vegetation derpaa, kommer der en Vegetation, som hovedsagelig er Ferskvandsvegetation, hovedsagelig Tagrør og Kogleaks, som optager det, der indføres paa Engene af opslemmet Materiale. Det, at Tagrørene for en meget væsentlig Del ere gaaede bort fra Fjorden, betyder nemlig ikke alene, at man mister Rørskæret, men ogsaa, at hele den Maade, hvorpaa Opgrøden finder Sted, er ved at forandres og ved at overgaa til en anden Dannelse, idet Ferskvandsvegetationen forandres og formodentlig gaar over til